Wydawnictwo bezpłatne • ISSN 2719-4833 Numer 6–7 (331–332) • Kraków, listopad 2026 r.

Dzielnica Pierwsza

pismo lokalne

Po przeczytaniu – przekaż sąsiadowi

MIASTO PO TRAGEDII

7 LISTOPADA 2026 R.

PODNIEŚLIŚMY SIĘ, ALE PAMIĘTAMY...

Fot. Jan Graczyński / krakow.pl

Wstępniak Przewodniczącego

Szanowni Państwo,

Kraków przeżył dni, których nikt z nas nie chciałby pamiętać. W sobotę 7 listopada w samym sercu naszego miasta padły strzały. Zginęło sześć osób, a inni zostali ranni. Miejsca, które kojarzą się nam z codziennym życiem, spotkaniami i spacerami, stały się miejscami niewyobrażalnego cierpienia. Trudno znaleźć słowa, które oddałyby ogrom tej tragedii. Jeszcze trudniej pogodzić się z myślą, że ktoś mógł z zimną krwią odebrać życie przypadkowym ludziom.

W poniedziałek, 9 listopada, przeszliśmy przez Rynek Główny w Marszu Ciszy. Bez haseł, bez sporów, bez potrzeby udowadniania czegokolwiek. Milczenie było tego wieczoru wymowniejsze niż najdłuższe przemówienia. Zatrzymywaliśmy się tam, gdzie zginęli nasi bliźni. Płonęły znicze. Byliśmy razem: mieszkańcy, rodziny, sąsiedzi, ludzie o różnych poglądach. W obliczu takiego zła różnice, które na co dzień wydają się tak ważne, nagle tracą znaczenie.

Myślami pozostajemy z rodzinami zamordowanych, z rannymi i wszystkimi, którzy byli świadkami zamachu. Nie wolno nam traktować ich cierpienia jak kolejnej wiadomości, która za kilka dni zniknie z nagłówków. Potrzebują naszej pamięci, życzliwości i konkretnego wsparcia. Kraków powinien być dla nich wspólnotą, na którą można liczyć nie tylko w czasie żałoby.

Chcę też wyrazić szczególną wdzięczność policjantom, którzy stanęli naprzeciw uzbrojonego napastnika, powstrzymali go i zatrzymali, ryzykując własnym życiem. Wśród rannych są również funkcjonariusze. Za ich odwagę, opanowanie i służbę należy się najwyższy szacunek. Dziękuję krakowskim policjantom oraz wszystkim służbom ratunkowym, medykom i osobom, które w tych dramatycznych chwilach niosły pomoc. To dzięki takim ludziom wiemy, że nawet wobec przemocy nie jesteśmy bezbronni.

Nie mam zamiaru udawać, że po takim wydarzeniu wszystko szybko wróci do normy. Strach i smutek nie znikają na rozkaz. Mamy jednak prawo i obowiązek nie pozwolić, by terror odebrał nam także zaufanie do siebie nawzajem oraz poczucie, że nasze miasto jest naszym domem. Nie odpowiadajmy na nienawiść kolejną nienawiścią. Odpowiedzmy solidarnością, troską i stanowczą obroną bezpieczeństwa.

Jestem przekonany, że Kraków podniesie się po tej tragedii. Nie dlatego, że o niej zapomnimy, lecz dlatego, że będziemy pamiętać i działać razem. Wyjdziemy z tego doświadczenia silniejsi, jeśli nie zostawimy nikogo samego z bólem i lękiem. Niech cisza marszu pozostanie z nami jako zobowiązanie: do pamięci, do odwagi i do wzajemnej odpowiedzialności.

Jako Rada Dzielnicy I Stare Miasto mamy szczególny obowiązek troszczyć się o przestrzeń, w której rozegrała się ta tragedia. Rynek Główny nie jest tylko pocztówką dla turystów. To serce Krakowa, miejsce pracy, spotkań i zwykłego życia mieszkańców. Musimy wspólnie zabiegać o to, by znów można było przechodzić przez niego bez lęku. Pamięć o ofiarach niech idzie w parze z troską o bezpieczeństwo oraz odpowiedzialnością za przyszłość naszego miasta.

Wojciech Jakubowski
Przewodniczący Rady i Zarządu

108 lat wolnego Krakowa.
Niepodległość nie jest dana raz na zawsze

To 31 października 1918 roku Kraków jako jedno z pierwszych dużych polskich miast wyzwolił się spod władzy zaborczej. Stało się to na jedenaście dni przed symboliczną datą odzyskania niepodległości przez Polskę.

Wydarzenia rozpoczęły się w Podgórzu, gdzie polscy żołnierze pod dowództwem porucznika Antoniego Stawarza rozbroili austriackie oddziały i przejęli koszary. Następnie żołnierze, wspierani przez mieszkańców, wyruszyli w kierunku centrum Krakowa.

Z budynków znikały symbole monarchii habsburskiej, a ich miejsce zajmowały biało-czerwone flagi. Symbolicznym zwieńczeniem tych wydarzeń było przejęcie austriackiego odwachu pod Wieżą Ratuszową na Rynku Głównym i wystawienie polskiej warty. Kraków odzyskał wolność bez rozlewu krwi.

Dokładnie 108 lat później, 31 października 2026 roku, w tym samym miejscu, ponownie oddano hołd uczestnikom tamtych wydarzeń. Pod tablicą pamiątkową na Wieży Ratuszowej kwiaty złożyli przedstawiciele władz Krakowa, w tym zastępca prezydenta Jan Hoffman, oraz delegacje samorządowe, między innymi przedstawiciele Rady Dzielnicy I Stare Miasto.

Rocznica ta jest jednak czymś więcej niż tylko przypomnieniem historii. Uczy nas wszystkich, że niepodległość nie jest dana raz na zawsze. To, co dla nas jest codziennością, dla poprzednich pokoleń było marzeniem, o które musiały walczyć.

Wolność można odziedziczyć po przodkach, ale odpowiedzialności za jej zachowanie nie da się przekazać nikomu innemu.

Rada i Zarząd Dzielnicy I Stare Miasto

W poniedziałek, 9 listopada 2026 roku, ulicami Krakowa przeszedł Marsz Ciszy, podczas którego mieszkańcy naszego miasta wspólnie oddali hołd ofiarom tragicznych wydarzeń. W marszu uczestniczyli również przedstawiciele Rady Dzielnicy I Stare Miasto, którzy wraz z krakowianami w atmosferze skupienia, zadumy i solidarności uczcili pamięć tych, którzy odeszli.

Był to czas refleksji nad kruchością ludzkiego życia, znaczeniem wzajemnego szacunku oraz potrzebą wspólnoty w obliczu tragedii.

Cisza towarzysząca uczestnikom marszu stała się wymownym symbolem pamięci, współczucia i jedności. W takich chwilach słowa ustępują miejsca obecności, a wspólne milczenie wyraża więcej niż najdłuższe przemówienia.

Jako przedstawiciele Dzielnicy I Stare Miasto łączymy się w bólu z rodzinami i bliskimi ofiar. Pozostajemy z nimi myślami, w szacunku i głębokiej zadumie.

Warto zapisać ten numer. Bezpieczeństwo na Starym Mieście

47 835 29 14 – ten numer warto mieć zapisany w telefonie. To kontakt z Komisariatem Policji I w Krakowie, właściwym dla obszaru Dzielnicy I Stare Miasto.

Mieszkając w centrum Krakowa, jesteśmy świadkami bardzo różnych sytuacji. Zdarzenia wymagające reakcji Policji nie należą niestety do rzadkości – szczególnie w miejscach odwiedzanych każdego dnia przez tysiące mieszkańców i turystów. Dlatego warto wiedzieć, gdzie można przekazać informację o zdarzeniu i poprosić o reakcję funkcjonariuszy.

Zapisz w telefonie: 47 835 29 14

To numer Komisariatu Policji I w Krakowie. Mieszkańcy Starego Miasta mogą korzystać z niego, gdy chcą zgłosić zdarzenie na terenie naszej dzielnicy.

Nie zawsze sytuacja, którą chcemy zgłosić, wymaga korzystania z numeru alarmowego. Jednocześnie nie powinniśmy pozostawać obojętni, gdy widzimy zachowania zakłócające spokój lub porządek publiczny.

Warto więc mieć bezpośredni numer do Komisariatu Policji I pod ręką – najlepiej zapisać go od razu w kontaktach telefonu.

Kiedy dzwonić pod 112?

Trzeba pamiętać o bardzo ważnym rozróżnieniu. Jeżeli występuje bezpośrednie zagrożenie życia, zdrowia lub bezpieczeństwa, należy dzwonić pod numer alarmowy 112.

Numer 112 służy do sytuacji wymagających pilnej pomocy służb ratunkowych. Nie należy zwlekać z telefonem, jeśli zagrożone jest życie lub zdrowie człowieka, dochodzi do przemocy albo jesteśmy świadkami innego poważnego i nagłego zdarzenia.

Reagujmy – wspólnie dbamy o Stare Miasto

Bezpieczeństwo naszej dzielnicy zależy nie tylko od pracy służb. Ważna jest również reakcja mieszkańców. Jeżeli widzimy coś niepokojącego, warto o tym poinformować odpowiednie służby zamiast zakładać, że zrobi to ktoś inny.

- Komisariat Policji I w Krakowie – tel. **47 835 29 14**
- Nagłe zagrożenie życia, zdrowia lub bezpieczeństwa – **112**

Wytnij ten numer z gazetki, zapisz go w telefonie albo przekaż sąsiadowi. Dbajmy razem o bezpieczne Stare Miasto.

Rada i Zarząd Dzielnicy I Stare Miasto

Przy ulicy Brackiej upamiętniono Wandę i Andrzeja Półtawskich

W samym sercu krakowskiego Starego Miasta powstało ważne miejsce pamięci, przypominające o osobach, których życie i działalność na trwałe zapisały się w historii Krakowa i Polski. 23 października 2026 roku na kamienicy przy ulicy Brackiej 1 odsłonięto tablicę pamiątkową poświęconą Wandzie i Andrzejowi Półtawskim, małżeństwu przez dziesięciolecia związanemu z Krakowem, środowiskiem naukowym oraz z Karolem Wojtyłą – późniejszym papieżem Janem Pawłem II.

Wybór miejsca upamiętnienia nie był przypadkowy. W kamienicy przy ulicy Brackiej 1, położonej tuż przy Rynku Głównym, Wanda i Andrzej Półtawscy mieszkali przez kilkadziesiąt lat. Ich mieszkanie było nie tylko domem rodzinnym, lecz także miejscem spotkań i rozmów przedstawicieli krakowskiego środowiska intelektualnego. Bywało również przestrzenią wymiany myśli i dyskusji na tematy naukowe, społeczne oraz religijne.

Uroczystości rozpoczęła Msza Święta w bazylice św. Franciszka z Asyżu. Następnie uczestnicy zgromadzili się przed kamienicą, gdzie odsłonięto i poświęcono tablicę. W wydarzeniu wzięli udział członkowie rodziny Półtawskich, przedstawiciele instytucji państwowych, organizacji społecznych i środowisk naukowych.

Obecni byli między innymi zastępca prezesa Instytutu Pamięci Narodowej dr Mateusz Szpytma oraz dyrektor krakowskiego oddziału IPN dr hab. Filip Musiał. Doradca Prezydenta RP, dr Maciej Korkuć, odczytał list skierowany do uczestników przez Prezydenta RP.

Inicjatorem umieszczenia tablicy było Stowarzyszenie „Rodzina Więźniarek Niemieckiego Obozu Koncentracyjnego Ravensbrück", a przedsięwzięcie zostało sfinansowane przez Instytut Pamięci Narodowej.

Wanda Półtawska: świadek historii i Honorowy Obywatel Krakowa

Wanda Półtawska (1921–2023) była lekarką, specjalistką w dziedzinie psychiatrii, działaczką społeczną i byłą więźniarką niemieckiego obozu koncentracyjnego Ravensbrück. W czasie II wojny światowej angażowała się w działalność konspiracyjną, za którą została aresztowana przez Gestapo. W obozie stała się ofiarą niemieckich zbrodniczych eksperymentów pseudomedycznych.

Po wojnie związała swoje życie zawodowe z Krakowem. Od 1952 roku pracowała w szpitalu psychiatrycznym w Kobierzynie, a następnie w Klinice Psychiatrycznej Akademii Medycznej. Przez wiele lat prowadziła działalność naukową i dydaktyczną, między innymi na Uniwersytecie Jagiellońskim oraz w krakowskim środowisku akademickim związanym z teologią.

Ważnym obszarem jej działalności było zachowanie pamięci o kobietach więzionych w Ravensbrück oraz upowszechnianie wiedzy o niemieckich zbrodniach wojennych. Była również zaangażowana w pomoc rodzinom i działalność na rzecz ochrony życia.

Jej zasługi dla Krakowa zostały oficjalnie uhonorowane przez samorząd miejski. 11 maja 2022 roku Rada Miasta Krakowa podjęła uchwałę o nadaniu Wandzie Półtawskiej tytułu Honorowej Obywatelki Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa.

Wanda Półtawska była także Damą Orderu Orła Białego, którym została odznaczona w 2016 roku.

Andrzej Półtawski: powstaniec warszawski i filozof

Prof. Andrzej Półtawski (1923–2020) był żołnierzem Armii Krajowej, uczestnikiem Powstania Warszawskiego, a po zakończeniu II wojny światowej cenionym filozofem i naukowcem.

Studiował filozofię na Uniwersytecie Jagiellońskim, gdzie należał do grona uczniów wybitnego polskiego filozofa Romana Ingardena. W swojej pracy naukowej zajmował się między innymi fenomenologią, teorią poznania oraz filozofią człowieka.

Wanda i Andrzej Półtawscy pobrali się w 1947 roku i wspólnie wychowali cztery córki: Katarzynę, Annę, Marię i Barbarę. Szczególne miejsce w ich życiu zajmowała wieloletnia przyjaźń z Karolem Wojtyłą. Oboje należeli do środowiska intelektualnego i duchowego skupionego wokół przyszłego papieża.

Pamięć, która pozostaje żywa

Odsłonięciu tablicy towarzyszyła sesja popularnonaukowa zorganizowana w klasztorze Ojców Franciszkanów, podczas której przypomniano działalność naukową i społeczną oraz wojenne losy małżeństwa Półtawskich.

Pamięć o Wandzie Półtawskiej pozostaje obecna również w życiu kulturalnym Krakowa. Była ona inspiratorką koncertu „Siła miłości", poświęconego więźniarkom niemieckiego nazistowskiego obozu koncentracyjnego Ravensbrück, a w szczególności Polkom związanym z ruchem oporu. Piętnasta edycja tego wydarzenia odbyła się 2 listopada 2026 roku w Filharmonii Krakowskiej. W programie znalazły się między innymi poezje polskich więźniarek obozu, prezentowane w opracowaniu muzycznym, recytacje oraz prezentacje multimedialne.

Nowa tablica przy ulicy Brackiej jest świadectwem tego, jak wiele historii kryją kamienice krakowskiego Starego Miasta. Przypomina o ludziach, którzy doświadczyli dramatycznych wydarzeń XX wieku, a następnie przez dziesięciolecia współtworzyli życie naukowe i społeczne Krakowa.

Dla mieszkańców Dzielnicy I Stare Miasto to również przypomnienie, że historia naszej dzielnicy nie ogranicza się do wielkich zabytków, kościołów czy pomników. Tworzą ją także losy osób, które mieszkały przy dobrze znanych nam ulicach, pracowały, wychowywały rodziny i pozostawiły po sobie trwały dorobek.

Tablica przy Brackiej 1 zachęca, aby podczas codziennego spaceru zatrzymać się na chwilę i spojrzeć na znane miejsce z perspektywy ludzi, którzy przez lata nazywali je swoim domem.

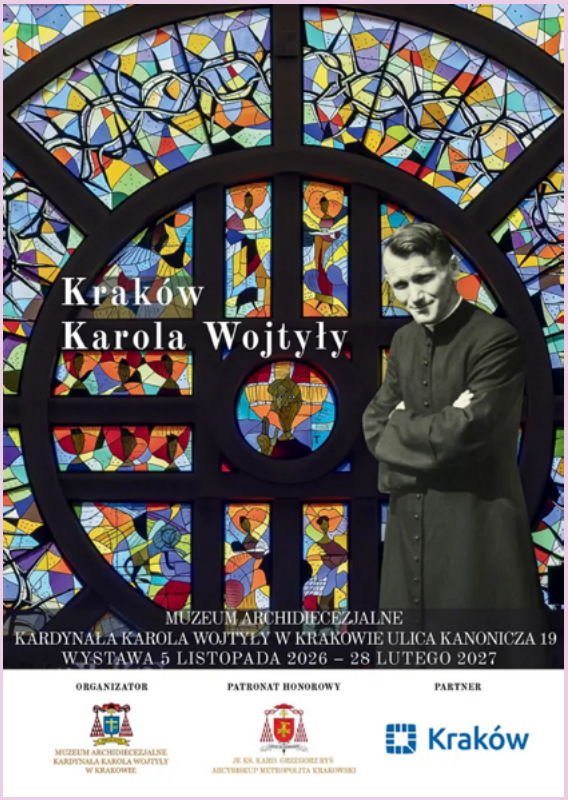

Maciej Szubra
Zastępca Przewodniczącego Rady i Zarządu Dzielnicy I Stare Miasto

Zdjęcia: archiwum rodziny Półtawskich

Wyjątkowa wystawa w Muzeum Archidiecezjalnym

W Muzeum Archidiecezjalnym w Krakowie przy ul. Kanoniczej 19 można oglądać wystawę „Kraków Karola Wojtyły", poświęconą życiu i działalności przyszłego papieża Jana Pawła II w naszym mieście. Ekspozycja będzie dostępna dla zwiedzających do 28 lutego 2027 roku.

Wystawa przybliża krakowski okres życia Karola Wojtyły, obejmujący lata 1938–1978. Ponad 50 fotografii przedstawia miejsca związane z jego życiem, działalnością duszpasterską i drogą do pontyfikatu. To okazja, aby spojrzeć na historię Krakowa poprzez miejsca i wydarzenia związane z jedną z najbardziej rozpoznawalnych postaci w dziejach naszego miasta.

Ekspozycja wpisuje się w obchody 80. rocznicy święceń kapłańskich i prymicji Karola Wojtyły. Kuratorami wystawy są Monika Dejneko-Białkowska, odpowiedzialna za fotografie, oraz prof. Michał Białkowski, autor koncepcji i tekstów.

Uroczyste otwarcie odbyło się 4 listopada 2026 roku. Wystawę otworzył ks. kard. Grzegorz Ryś, Arcybiskup Metropolita Krakowski, który objął wydarzenie patronatem honorowym. Partnerem przedsięwzięcia jest Miasto Kraków.

Serdecznie zachęcamy mieszkańców Dzielnicy I Stare Miasto oraz wszystkich zainteresowanych historią Krakowa do odwiedzenia tej wystawy.

Źródło: **krakow.pl – Oficjalny Serwis Miejski Krakowa**

Jubileusz pełen wspomnień, podziękowań i twórczej pasji

Osiemdziesiąt lat działalności Oddziału Małopolskiego Polskiego Związku Głuchych w Krakowie oraz dwie dekady istnienia Koła Robótek Ręcznych Szydełko stały się okazją do wyjątkowego spotkania i wspólnego świętowania. Uroczysta gala jubileuszowa odbyła się 18 września w Małopolskim Centrum Nauki Cogiteon i zgromadziła licznych przedstawicieli instytucji publicznych, organizacji oraz środowiska osób głuchych i słabosłyszących.

Jubileusz był przede wszystkim okazją do podsumowania wieloletniej działalności, przypomnienia najważniejszych przedsięwzięć oraz podziękowania wszystkim osobom i instytucjom, które na przestrzeni lat wspierały Oddział Małopolski PZG i współpracowały z nim przy realizacji kolejnych inicjatyw.

Podczas uroczystości nie zabrakło również ważnych wyróżnień. W uznaniu zasług i zaangażowania wręczono Srebrny Medal „Polonia Minor" oraz odznaki „Honoris Gratia". Był to szczególny moment, podkreślający znaczenie wieloletniej pracy na rzecz środowiska osób głuchych oraz budowania społeczności opartej na współpracy i wzajemnym wsparciu.

Goście mogli także obejrzeć krótkie filmy prezentujące działalność Oddziału Małopolskiego PZG oraz Koła Robótek Ręcznych Szydełko. Materiały pozwoliły przybliżyć zarówno historię organizacji, jak i różnorodność podejmowanych przez nią działań.

Jednym z najbardziej efektownych punktów programu był pokaz sukni wykonanych własnoręcznie przez członkinie Koła Robótek Ręcznych Szydełko. Prezentacja twórczości rękodzielniczej pokazała, że wieloletnia działalność Koła to nie tylko rozwijanie umiejętności i zainteresowań, lecz także przestrzeń do spotkań, integracji i realizowania własnych pasji.

W jubileuszowej gali uczestniczyli przedstawiciele Urzędu Miasta Krakowa, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego oraz Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego. Wśród zaproszonych gości znaleźli się m.in. rektor Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie prof. dr hab. Andrzej Bednarczyk, dyrektor Oddziału Małopolskiego Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Krakowie Aneta Bogacka-Karcz, dyrektor Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Krakowie Wioletta Wilimska oraz dyrektor Małopolskiego Instytutu Kultury Tomasz Włodarski.

W uroczystości uczestniczyli również przedstawiciele władz Polskiego Związku Głuchych, w tym prezes Krzysztof Kotyniewicz oraz członkowie Zarządu Głównego PZG. Galę poprowadziła aktorka Alina Kamińska.

Jubileusz 80-lecia Oddziału Małopolskiego PZG i 20-lecia Koła Robótek Ręcznych Szydełko był nie tylko okazją do spojrzenia wstecz, lecz także do spotkania osób, które wspólnie od lat tworzą i rozwijają tę społeczność. Uroczystość pokazała, jak ważne miejsce w jej działalności zajmują współpraca, aktywność, integracja i rozwijanie indywidualnych pasji.

Adam Stromidło
Prezes Zarządu Oddziału Małopolskiego PZG w Krakowie
fot. Oddział Małopolski PZG, PFRON

Budżet Obywatelski – znamy wyniki głosowania

Więcej zieleni, odnowiony Park Jalu Kurka, otwarte w weekendy boiska Na Groblach, zajęcia dla dzieci i seniorów, renowacja zabytkowej figury i nowy sprzęt dla strażaków. Mieszkańcy Dzielnicy I Stare Miasto zdecydowali, na co chcą przeznaczyć środki Budżetu Obywatelskiego. Poniżej publikujemy wyniki głosowania.

- **Stare Miasto zrywa z betonem – 2003 punkty, szacunkowy koszt projektu – 448 000 zł**

Mniej betonu, więcej zieleni! To zdecydowany zwycięzca tegorocznego głosowania w Dzielnicy I Starze Miasto. Idea projektu jest prosta: tam, gdzie jest to możliwe, beton i płyty chodnikowe mają ustępować miejsca zieleni. To m.in. powiększanie przestrzeni wokół drzew, tworzenie nowych zieleńców oraz sadzenie krzewów i drzew.

- **Renowacja Figury Matki Bożej – 1123 punkty, szacunkowy koszt projektu – 160 000 zł**

Drugie miejsce zajęła renowacja Figury Matki Bożej znajdującej się u zbiegu ulic Długiej i Pędzichów. To charakterystyczny element przestrzeni Starego Miasta, którego odnowienie – jak podkreślają autorzy projektu – było oczekiwane od lat.

- **Przywróćmy dawny Park Jalu Kurka! – 1096 punktów, szacunkowy koszt projektu – 545 000 zł**

Park Jalu Kurka ma znowu tętnić życiem. Projekt zakłada przywrócenie dawnej infrastruktury rekreacyjnej w parku, w którym niegdyś funkcjonował plac zabaw. Planowana infrastruktura ma być wykonana z naturalnych materiałów, utrzymana w neutralnej kolorystyce i dostosowana do zabytkowego charakteru tego miejsca. Celem jest nie tylko stworzenie przestrzeni do wypoczynku i zabawy, ale również zwiększenie bezpieczeństwa oraz przyciągnięcie do parku rodzin, dzieci i mieszkańców okolicy.

- **Sportowo na Placu Na Groblach – Otwieramy boiska w weekendy – 1091 punktów, szacunkowy koszt projektu – 52 880 zł**

Boiska i bieżnie Międzyszkolnego Ośrodka Sportowego przy Placu Na Groblach będą nadal bezpłatnie dostępne dla mieszkańców w weekendy i dni wolne od pracy. Projekt jest kontynuacją rozwiązania funkcjonującego już dzięki Budżetowi Obywatelskiemu. Według założeń z obiektów może korzystać około 100 osób w każdy weekend i dzień wolny.

- **Aktywny Senior – darmowe zajęcia sportowe – 984 punkty, szacunkowy koszt projektu – 20 940 zł**

Stare Miasto pamięta także o swoich seniorach. Dzięki temu projektowi mieszkańcy będą mogli korzystać z bezpłatnych zajęć wspierających aktywność fizyczną.

- **Strażacki UTV dla JRG 1 – 937 punktów, szacunkowy koszt projektu – 290 000 zł**

Szybsza pomoc tam, gdzie zwykły samochód ratowniczy ma problem z dotarciem. Mieszkańcy poparli zakup pojazdu UTV dla Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej nr 1. Projekt ma służyć poprawie możliwości niesienia pomocy, w szczególności w rejonie Wisły.

- **Aktywne wakacje – 131 punktów, szacunkowy koszt projektu – 42 700 zł**

Wśród inicjatyw przeznaczonych do realizacji znalazły się również „Aktywne wakacje". Projekt przewiduje organizację dodatkowych zajęć dla dzieci podczas wakacji, tak aby najmłodsi mieszkańcy mogli aktywnie i ciekawie spędzić czas wolny.

- **Pasjonaci nauki – 106 punktów, szacunkowy koszt projektu – 10 800 zł**

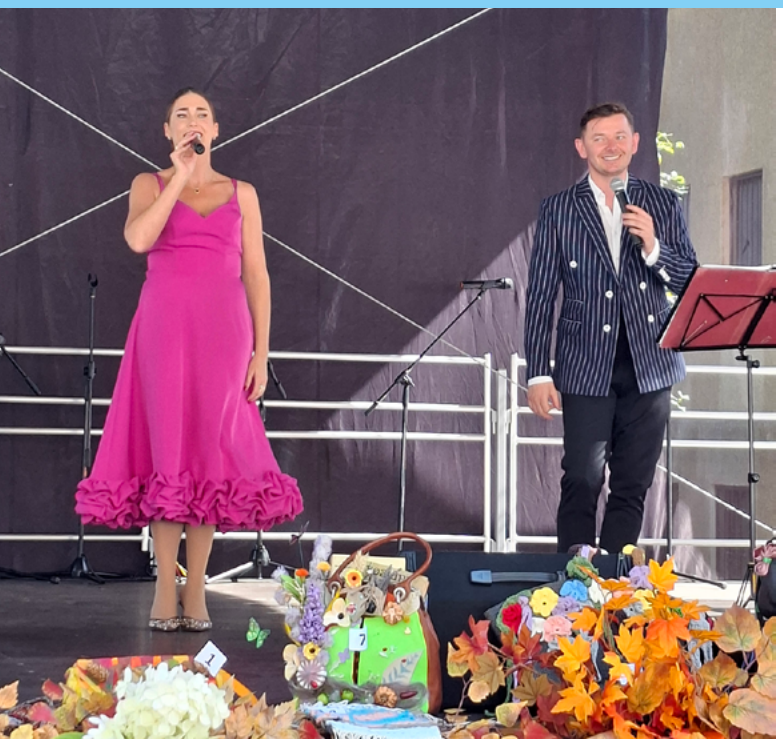
Coś dla młodych odkrywców! Projekt „Pasjonaci nauki" zakłada organizację dodatkowych zajęć dla dzieci zainteresowanych nauką i techniką. Uczestnicy będą mogli poznawać najciekawsze osiągnięcia naukowe i techniczne oraz rozwijać swoje zainteresowania.

- **Kreatywne wakacje – 85 punktów, szacunkowy koszt projektu – 18 400 zł**

Listę zwycięskich projektów zamykają „Kreatywne wakacje". Ich celem jest zapewnienie dzieciom atrakcyjnych form spędzania wolnego czasu podczas wakacyjnej przerwy.

Łączna wartość dziewięciu projektów wybranych do realizacji w Dzielnicy I Stare Miasto wynosi 1 588 720 zł. Dziękujemy wszystkim mieszkankom i mieszkańcom, którzy wzięli udział w głosowaniu.

Zwycięskie zadania pokazują, że mieszkańcom zależy zarówno na zieleni i przestrzeni publicznej, jak i sporcie, bezpieczeństwie, zabytkach oraz ofercie dla dzieci i seniorów. Gratulujemy autorom wszystkich zwycięskich projektów! Teraz czas zamienić głosy mieszkańców w konkretne zmiany na Starym Mieście.

Pożegnanie lata w Ogrodzie u Helclów 2026

16 września 2026 r., jak co roku, odbyło się „Pożegnanie lata u Helclów". Piknik otworzyli Marta Wodyńska – Pełnomocniczka Prezydenta Krakowa ds. Polityki Senioralnej oraz Marcin Ogórek – dyrektor Domu Pomocy Społecznej im. Ludwika i Anny Helclów. Marta Wodyńska odczytała list od Stanisława Kracika z podziękowaniem za zaproszenie, z życzeniami dla seniorów oraz prezentem na długie jesienne wieczory w formie gry.

W gronie zaproszonych gości na szczególnym miejscu była Józefa Grodecka – wieloletnia dyrektor DPS Helclów, oraz Justyna Habrajska – Dyrektor Magistratu. W spotkaniu uczestniczyli dyrektorzy krakowskich Domów Pomocy Społecznej, przedstawiciele filii Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, członkowie Zarządu Rady Dzielnicy I Stare Miasto, a także przedstawiciele urzędów, policji oraz zaprzyjaźnionych firm, które udzieliły wsparcia finansowego, rzeczowego i organizacyjnego dla DPS Helclów.

W programie, obok obfitego i pysznego poczęstunku dla gości oraz dla pensjonariuszy DPS, z kiełbasą z grilla włącznie, były występy artystyczne przeplatane konkursami, pokazami przygotowanymi przez dzieci i młodzież oraz licznymi zabawami, a nawet harcami, odbywającymi się przed sceną – wspólnie tańczyli i bawili się wszyscy.

Na scenie, pięknie udekorowanej walizkami przygotowanymi do symbolicznej podróży – dla jednych powrotu z wakacji, dla innych szykowania się do kolejnej wyprawy – wystąpiło wielu zaproszonych artystów: koncert rozpoczął Karol Makuch w programie „Przeboje lat 70.–90.". Następnie na estradzie pojawił się chór „Harfa" z Centrum Aktywności Seniorów Nowa Huta. Po obiedzie i konkursie „Torebkowy zawrót głowy" wystąpił znakomity Duo Performance Moniki Biederman-Pers i Piotra Karzełka, przy akompaniamencie Mateusza Dudka na akordeonie, z koncertem „Dar serca". Mogliśmy usłyszeć ich w repertuarze piosenek przedwojennych: wykonali przebój „Powróćmy jak za dawnych lat" i wiele innych. Następnie Michał Wojnarowski śpiewał przy akompaniamencie gitary piosenki autorskie. Po nim na scenie pojawiło się trio gitarowe młodzieży z Młodzieżowego Domu Kultury przy ul. Grunwaldzkiej 5. Na zakończenie festynu odbyła się dyskoteka, zakończona loterią torebkową.

Olgierd Sęczek – Członek Zarządu Dzielnicy I Stare Miasto z prezentem od mieszkańców DPS

W losowaniu prawie każdy los wygrywał i nawet ktoś, kto nigdy nic nie wygrał, tym razem mógł otrzymać piękną indyjską torbę w pastelowych kolorach, ręcznie tkaną, idealną na letnie wypady. Czas loterii upłynął na wspólnej zabawie. Było dużo radości i śmiechu: tańce, węże oraz różne atrakcje pod kierunkiem animatorki z DPS Helclów.

W konkursie „Torebkowy zawrót głowy" pierwszą nagrodę otrzyma-

li podopieczni DPS przy ul. Łanowej 1b, drugie miejsce zajęli wychowankowie DPS przy ul. Piotra Kluzeka 6, zaś trzecie, najbardziej oczekiwane miejsce przypadło mieszkańcom DPS z ul. Łanowej 41. Zadaniem drużyn była prezentacja torebek wykonanych od początku lub ozdobionych przez mieszkańców DPS w ramach zajęć terapeutycznych. Chodziło o to, aby starym torebkom dać nowe życie. Każda drużyna mogła zgłosić dwie torebki i miała dwie minuty na opowiedzenie historii ich powstawania. W jury zasiedli terapeuci z placówek konkursowych; oceniając, brali pod uwagę estetykę, wykonanie, pomysłowość i sposób prezentacji konkursowych torebek. Rywalizacja była duża, a stawką – dyplomy i upominki.

Na terenie DPS Helclów można było także podziwiać wystawę prac zdolnych artystów amatorów, wykonanych w ramach Warsztatów Terapii Zajęciowej. Olgierd Sęczek z Zarządu Dzielnicy I Stare Miasto otrzymał piękną ikonę z wizerunkiem Matki Boskiej, wykonaną przez mieszkańców Domu, w podziękowaniu za długoletnią pomoc dla DPS przy ul. Helclów.

Dużym zainteresowaniem cieszyły się atrakcje przygotowane dla mieszkańców i gości na terenie ogrodów DPS. Można było odwiedzić stanowisko firmy „Hygieia", wziąć udział w warsztatach florystycznych poprowadzonych przez słuchaczy Policealnej Szkoły „Gloker" oraz uczestniczyć w ćwiczeniach przygotowanych przez pracowników Działu Rehabilitacji.

Na koniec dobrej zabawy, pamiętając o tym, że po lecie przychodzi jesień, a po zimie – wiosna, rozstaliśmy się w optymistycznych nastrojach, dziękując dyrektorowi Marcinowi Ogórkowi za zorganizowanie pikniku, jak również dziękując za to samo pracownikom DPS Helclów, wolontariuszom, animatorom, kucharkom, kucharzom i naszym kochanym pensjonariuszom za ich uśmiech na twarzy, wdzięczność i serdeczność. Bez nich to wszystko nie miałoby sensu. Są wspaniali, ciepli, wdzięczni i zasługują na wszystko, co najlepsze. I zawsze będą w naszej pamięci.

Tekst i zdjęcia:
Monika Bieniek

Zapraszamy na magiczne popołudnie pełne tańca i zabaw.
Zachęcamy do przebrania się! **Prowadząca:** Move Art Monika Lisak.
Miejsce: Sala Teatralna, Krakowskie Forum Kultury, ul. Mikołajska 2.
Koszt: 30 zł /dziecko (opiekun gratis). Liczba miejsc ograniczona.
Udział w imprezie można opłacić na stronie bilety.krakowskieforum.pl lub w KFK.
Informacje: Wiktoria Jeż, tel. 501 310 782 lub pod adresem:
wiktoria.jez@krakowskieforum.pl

Puchar przechodni ma nowych właścicieli!

Piłkarskie emocje podstawówek Starego Miasta

Walka do ostatniego gwizdka, piękne akcje, bramki i ogromne emocje. Za nami kolejna edycja Turnieju Piłki Nożnej o Puchar Przechodni Przewodniczącego Rady Dzielnicy I Stare Miasto. W tym roku trofeum zmieniło właściciela i trafiło do Szkoły Podstawowej nr 159 Sióstr Urszulanek Unii Rzymskiej.

Na boisku spotkały się reprezentacje szkół podstawowych ze Starego Miasta. Od pierwszych minut było wiadomo, że nikt nie zamierza odpuszczać. Młodzi piłkarze pokazali ogromne zaangażowanie, ambicję i wolę walki. Były efektowne akcje, świetne interwencje bramkarzy, pojedynki o każdą piłkę i oczywiście wiele bramek.

Najwięcej powodów do radości miała Szkoła Podstawowa nr 159 Sióstr Urszulanek Unii Rzymskiej, której reprezentacja sięgnęła po zwycięstwo i zdobyła Puchar Przechodni Przewodniczącego Rady Dzielnicy I Stare Miasto. Drugie miejsce wywalczyła Katolicka Szkoła Podstawowa im. Świętej Rodziny z Nazaretu – triumfator poprzedniej edycji zawodów.

Klasyfikacja turnieju:

- I miejsce – Szkoła Podstawowa nr 159 Sióstr Urszulanek Unii Rzymskiej, ul. Starowiślna 3
- II miejsce – Katolicka Szkoła Podstawowa im. Świętej Rodziny z Nazaretu, ul. Pędzichów 13
- III miejsce – Szkoła Podstawowa nr 4 im. Romualda Traugutta, ul. Smoleńsk 5–7
- IV miejsce – Szkoła Podstawowa nr 7 im. Wojska Polskiego, ul. Władysława Spasowskiego 8

Szczególny charakter zawodów podkreśla fakt, że stawką jest puchar przechodni. Każda kolejna edycja to więc nie tylko walka o zwycięstwo, ale również o możliwość przejęcia trofeum od poprzednich triumfatorów. I właśnie w ten sposób rodzi się sportowa tradycja Starego Miasta. Jest zwycięstwo, jest chęć rewanżu i pojawia się dodatkowa motywacja przed kolejną edycją.

Nagrody uczestnikom wręczyli Edyta Krauss – dyrektor Międzyszkolnego Ośrodka Sportowego Kraków „Zachód", Monika Bętkowska – przewodnicząca Komisji Edukacji i Sportu Rady Dzielnicy I Stare Miasto oraz Piotr Batko – radny Dzielnicy I Stare Miasto.

Podziękowania należą się dyrekcji i pracownikom MOS Kraków „Zachód" za przygotowanie zawodów, a także nauczycielom i opiekunom wspierającym młodych zawodników. Największe brawa należą się jednak samym uczniom. Bo choć na koniec jedna drużyna zabiera ze sobą puchar przechodni, zwycięstwem jest także wspólna sportowa przygoda, gra fair play i możliwość reprezentowania swojej szkoły.

Gratulujemy zwycięzcom i wszystkim uczestnikom. Puchar przechodni ma nowych właścicieli – a za rok znów będzie o co walczyć!

Tekst i zdjęcie: **Monika Bętkowska**
Przewodnicząca Komisji Edukacji i Sportu Rady Dzielnicy I Stare Miasto

Krakowski ośrodek dla dzieci z afazją potrzebuje nowej przestrzeni do terapii i edukacji

Przy ul. Harcmistrza Stanisława Millana 15 działa placówka, której historia sięga 1956 roku. Zespół Szkolno-Przedszkolny dla Dzieci Afatycznych pomaga dzieciom, dla których mówienie i porozumiewanie się z innymi jest szczególnym wyzwaniem. Dziś z pomocy ośrodka korzysta ponad 70 dzieci. Aby jeszcze lepiej odpowiadać na ich potrzeby, Zgromadzenie Sióstr Felicjanek chce stworzyć nową przestrzeń terapeutyczną dla najmłodszych.

Historia placówki rozpoczęła się w listopadzie 1956 roku przy ul. Mikołajskiej 18. Powstał wówczas Zakład Leczniczo-Wychowawczy Caritas, utworzony z inicjatywy dr Janiny Kuligowej, lekarza foniatry. Jego celem była pomoc dzieciom z głębokimi zaburzeniami mowy o typie afazji. Od początku placówkę prowadziły Siostry Felicjanki. Przez lata zmieniały się jej nazwa, organizacja i siedziba, jednak niezmienna pozostała misja – zapewnienie dzieciom specjalistycznej terapii, edukacji oraz warunków do rozwoju i osiągania samodzielności. Dziś edukacja łączy się tu ze specjalistyczną terapią, a każde dziecko otrzymuje pomoc dostosowaną do swoich potrzeb.

Każde dziecko ma swoją drogę

Praca z dziećmi z afazją wymaga czasu, cierpliwości i indywidualnego podejścia. Podopieczni korzystają m.in. z terapii neurologopedycznej, integracji sensorycznej, treningu słuchowego metodą Tomatisa oraz Sali Doświadczania Świata. Celem jest nie tylko rozwój mowy, ale również budowanie samodzielności i umiejętności potrzebnych w codziennym życiu. W tej pracy ogromne znaczenie mają małe sukcesy: pierwsze samodzielnie wypowiedziane słowo, zdanie, którego wcześniej nie można było powiedzieć, samodzielnie wykonane zadanie czy pierwsza rozmowa z rówieśnikiem. Za każdym z nich stoją miesiące, a czasem lata pracy dziecka, jego rodziny oraz nauczycieli i terapeutów.

Przed placówką nowe wyzwanie

Na terenie kompleksu znajduje się zabytkowy budynek gospodarczy, który wymaga gruntownego remontu i przystosowania do potrzeb najmłodszych dzieci. Mają w nim powstać nowe sale edukacyjne oraz gabinety terapeutyczne. Dzięki temu dzieci zyskają więcej miejsca do nauki, terapii i zabawy, a terapeuci – lepsze warunki do pracy.

Pierwsze prace, w tym roboty dekarskie, zostały już wykonane. Budynek wymaga dalszego, gruntownego remontu – konieczne jest zabezpieczenie fundamentów, wykonanie izolacji przeciwwilgociowej oraz wykończenie i dostosowanie wnętrz do potrzeb dzieci. Koszt inwestycji jest bardzo wysoki. Dlatego Siostry Felicjanki rozpoczęły zbiórkę na platformie Siepomaga.pl i proszą o wsparcie mieszkańców Krakowa, przedsiębiorców, rodziców oraz wszystkich, którym bliski jest los dzieci potrzebujących specjalistycznej pomocy.

To coś więcej niż remont

Każdy, kto zna codzienną pracę Ośrodka, wie, że nie chodzi wyłącznie o wyremontowanie starego budynku. Chodzi o stworzenie miejsca, w którym dzieci przedszkolne będą mogły otrzymać pomoc wtedy, gdy jest ona najbardziej potrzebna. Nowe sale i gabinety mają dać podopiecznym więcej przestrzeni do terapii, nauki, zabawy i rozwijania samodzielności.

Od ponad siedemdziesięciu lat krakowski ośrodek pomaga dzieciom pokonywać bariery w komunikowaniu się. Dziś potrzebuje wsparcia, aby nadal móc dawać im przestrzeń do nauki, terapii i osiągania kolejnych – czasem małych, a czasem przełomowych – sukcesów.

Jak możesz pomóc?

Szczegóły dotyczące wsparcia znajdują się na oficjalnej stronie zbiórki **Siepomaga.pl – „Przedszkole Kraków"** oraz poprzez bezpośredni kontakt ze Zgromadzeniem Sióstr Felicjanek, ul. Smoleńsk 6. Pomóżmy krakowskim dzieciom odzyskać ich własny głos.

s. Symeona Ryś
fot. z archiwum
Zgromadzenia Sióstr Felicjanek

Koncert na Skałce

15 sierpnia o godz. 17.30 przy Ołtarzu Trzech Tysiącleci na krakowskiej Skałce odbył się koncert pieśni religijnych i patriotycznych z okazji Święta Wojska Polskiego oraz Święta Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny (Matki Bożej Zielnej). Współorganizatorem i patronem wydarzenia było Nowohuckie Centrum Kultury – instytucja kultury Miasta Krakowa. Wystąpili soliści: Anna Sokołowska-Alabrudzińska, Jacek Wójcicki, Marcin Jajkiewicz oraz Dariusz Kordek.

Największą atrakcją koncertu był śpiewający gość specjalny, biskup senior Archidiecezji Częstochowskiej Antoni Długosz, który w tym dniu obchodził swoje 85. urodziny i z tej okazji po koncercie podpisywał książki pt. „Z Jezusem przez życie".

Orkiestra zagrała pod batutą Macieja Niecia, a nad całością przedstawienia czuwał Łukasz Lech. Wybrzmiały różne pieśni, ale najbardziej przejmująco wypadły: „Mury" Jacka Kaczmarskiego, „Piękna Pani" z refrenem: „Maryjo cierpiąca z narodem, którego imię Polska", „Totus Tuus, Maryjo" oraz „Miejcie nadzieję" do słów Adama Asnyka, spoczywającego w Panteonie Narodowym na Skałce. Duch Asnyka, poety i uczestnika powstania styczniowego, jest w tym miejscu szczególnie obecny.

Na zakończenie usłyszeliśmy pieśń „Oj-czy-zna, oj-czy--wie" z repertuaru Kabaretu Tey, zaśpiewaną na dobranoc.

Było nas wielu. Na koncert przybyły tłumy krakowian. Rozentuzjazmowani ludzie zasiedli na krzesełkach i ławeczkach, a wśród uczestników dało się odczuć wzruszenie i refleksję. Nad całością uroczystości pieczę sprawowali ojcowie paulini, a duchową opiekę roztaczał św. Michał Archanioł.

Tekst i zdjęcie: **Monika Bieniek**

Dzielnica Pierwsza pismo lokalne

Wydawca: Rada Dzielnicy I Stare Miasto

Adres redakcji: Biuro Rady Dzielnicy I Stare Miasto, Rynek Kleparski 4, 31-150 Kraków

www.dzielnica1.krakow.pl

Kraków 2026, ISSN 2719-4833

Numer 6–7 (331–332)

Nakład: 5000 egz.

Redaktor naczelny: Wojciech Jakubowski

Redaktor prowadzący: Piotr Korbiel

Autorzy tekstów i fotografii nie otrzymują honorariów

Pomysł plastyczny i literacki winiety: Andrzej Łukaszewski

Druk: Triada

Rada i Zarząd Dzielnicy I Stare Miasto
Rynek Kleparski 4, 31-150 Kraków

Telefon: (12) 421 41 66, e-mail: rada@dzielnica1.krakow.pl
Godziny przyjmowania mieszkańców: 10:00–14:30

Dyżury w siedzibie Rady Dzielnicy I Stare Miasto

Wojciech Jakubowski – Przewodniczący Rady i Zarządu Dzielnicy I Stare Miasto
- W środy w godzinach 13:00–15:00.

Maciej Szubra – Zastępca Przewodniczącego Rady i Zarządu Dzielnicy I Stare Miasto
- Dyżur po wcześniejszym umówieniu – kontakt przez biuro Rady Dzielnicy

Olgierd Sęczek – Członek Zarządu
- W piątki w godzinach 13:00–15:00

Michał Zawada – Członek Zarządu
- Dyżur po wcześniejszym umówieniu – kontakt przez biuro Rady Dzielnicy